

ПРОГРАМА НА СЪБИТИЯТА В РУСЕ, СОФИЯ И ВЕЛИКО ТЪРНОВО

11 – 15. 10. 2019

ДОМ КАНЕТИ, УЛ. СЛАВЯНСКА 12

Международният литературен фестивал в Русе е събитие, утвърдило се като едно от най-известните за българската и международна публика. Той представя най-актуалните аспекти от международната и регионалната култура, литература и изкуство. Тази година Фестивалът, посветен на 30-годишнината от падането на Берлинската стена, ще премине под мотото „СТЕНАТА“. От 11 до 15 октомври 2019 г. публиката в град Русе ще има възможност чрез словото и изкуството да се докосне до миналото – пречупено през призмата на спомените на творци от няколко европейски страни, обединени в един лъч светлина от настоящето.

Съберете печати от 5 събития на фестивала и получите подарък – книга, която ще получите на закриването във вторник, 15 октомври, в Дом Канети.

11 ОКТОМВРИ, ПЕТЪК, ДОМ КАНЕТИ, УЛ. СЛАВЯНСКА 12

16:00 ч.

Откриване на Изложба „Несресани графики“ от Европейския център „Солидарност“ в Гданск, съвместно с Полския институт в София

Изложба рисунки, плакати и графики на Зигмунт Янушевски, който през 80-те рисува и твори за независими издания в Полша, а по-късно – за полски и чужди вестници и списания. В изложбата ще бъдат представени графики, рисунки и плакати, създадени от автора в периода 1983 – 2012. През този период З. Янушевски създава над 100 плаката, в т. ч. за театрални представления и книги.

Зигмунт Янушевски (1956 – 2013) – многократно награждаван и отличаван изтъкнат полски график и илюстратор. Преподавател в Международната лятна академия за изящни изкуства в Залцбург и Академията за изящни изкуства във Варшава. По време на Полската народна република работи с независими издания, като успява да осмее системата и апарата на властта. Негови илюстрации са публикувани във водещи полски, немски, френски и британски издания. Занимава се с графика, плакат, фотография и поезия. В сюрреалистичните си творби измисля собствен език, изпълнен със символи.

Изложбата ще бъде представена от г-н Ярослав Годун - директор на Полския институт в София

16:30 ч.

„Седмият ангел. Поезия в проза“ - Збигнев Херберт в превод от полски на български език от Здравко Кисьов (Издателство за поезия ДА, София, 2019) (съвместно с Полския институт в София)

Книгата ще представи Роман Кисьов

Модератор проф. Пенка Ангелова

Две години след смъртта на поета и преводач Здравко Кисьов (1937 – 2015) неговият син **Роман Кисьов** – поет, преводач и художник - открива в архива на баща си папка със заглавие *Седмият ангел*, а по-късно – и малка тетрадка. В тях са съхранени преводи на поетическата проза от Збигнев Херберт от втората му книга *Хермес, кучето и звездата* (1957). Така се ражда богато илюстрираният сборник с 50 кратки поетически текста в превод на български, озаглавен „Седмият ангел“ на Издателство за поезия ДА. За първи път у нас Херберт се представя със своята поезия в проза. В книгата е отпечатана и статия на проф. Калина Бахнева за Збигнев Херберт.

Збигнев Херберт (1924-1998) полски поет и есеист, автор на драматически творби и радиопиеси, писател с богато творчество, изключителен художествен и морален авторитет. Един от най-често превежданите полски писатели. Дебютира като поет през 1950 г. , но първата си поетическа книга „Струна на светлината“ издава едва през 1956 г. В творчеството си разглежда морално-философски проблеми, като ни препраща към хуманистичните традиции на Европа.

Неговата поезия черпи от универсалните ценности, историята, митологията и изкуството. Обединява класицизма с опита на авангарда, патоса с хумора и иронията, а интелектуалния дискурс – с езиковата простота. Издал е над 15 книги, в това число стихосбирките: *Хермес, кучето и звездата* (1957), *Студия на предмета* (1961), *Надпис* (1969) и най-известната – *Пан Когито* (1974). Автор е на есета, в които се проявяват огромните му познания в областта на хуманистиката – *Варварин в градината* (1962), *Натюрморт с езда* (1993). Творбите му са преведени на повече от 35 езика, включително на български език от: Блага Димитрова, Николай Кънчев, Първан Стефанов, Димитрина Лау-Буковска, Борис Данков, Вера Деянова и др. Носител е на най-авторитетните полски и международни литературни награди.

17:30 ч.

Владислав Шпилман – „Пианиста“ в превод от полски на Проф. Маргрета Григорова (Издателство Елиас Канети, Русе, 2019) (съвместно с Институт за книгата в Краков и Полския институт в София)

Книгата ще представи проф. Маргрета Григорова

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Владислав Шпилман е роден на 5 декември 1911 в Сосновец, Полско кралство, Руска империя. Той е четвъртото дете в еврейско семейство. Има брат и две сестри. В началото на 30-те години на 20 век завършва Музикалния университет „Фредерик Шопен“ във Варшава под ръководството на Александър Михалковски. През 1931 година печели стипендия в Берлинската музикална академия в Берлин, където му преподават Леонид Кройцер и Артур Шнабел. След идването на власт на нацистите през 1933 г. се завръща в Полша и от 1 април 1935 г. работи като пианист в полското радио. До 1939 г. композира симфонична и филмова музика.

След като Германия окупира Полша през 1939 г., през 1940 г. Владислав Шпилман се оказва заедно с цялото си семейство във Варшавското гето. На 16 август 1942 г. семейството му е интернирано и

отправено в концентрационния лагер Треблинка, където всички са убити. Владислав се спасява по чудо, като е отделен от конвоя в последния момент от еврейския полицаи Ицхак Хелер. Той се спасява на косъм още няколко пъти, докато накрая, през февруари 1943 г., успява да избяга от гетото и да се крие в различни квартири на свои приятели. Заедно с еврейските и полските въстаници и с помощта на германския офицер Вилхелм Хозенфелд оцелява през последните дни на войната. На 6 юли 2000 г. той умира на 88-годишна възраст във Варшава.

18:30 ч.

Емил Басат - Преводът. „Лица и Маски“. Книга трета

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Емил Аврамов Басат е автор на седем книги, с портрети-анкети с български преводачи и чуждестранни българисти: „Чешки триптих“, съвместно с Величко Тодоров, УИ „Св. Кл. Охридски“, 1995 г. , „Преводът - лица и маски“, книга първа, изд. Райндал, 2007 г. , „Преводът - лица и маски“ - книга втора, 2010г., „Българо-унгарски двуглас“, изд. Гутенберг, 2017 г., „Словашките лица на българската литература“, изд. Бохемия клуб - електронен вариант, 2017 г., „За Полша с любов“, изд. Парадигма, 2018 г. , „Преводът - лица и маски“ - книга трета, изд. Парадигма, 2019 г. Носител на наградата на СПБ и фондация „Панагирик“, Панагюрище, за цялостен принос в популяризирането на преводното дело у нас, 2009г. Ръководител на секция Теория, история и критика на превода (ТИК) на СПБ.

В третия том на „Преводът - лица и маски“ авторът продължава своите опити да обхване най-стойностните имена в историята на преводното дело у нас и така да очертае пътищата на взаимното опознаване на различните култури. В нея той включва анкети-портрети с Аглика Маркова, Иглика Василева, Ганчо Савов, Екатерина Клайн и Йозеф Клайн, Иван Тотоманов, Здравка Петрова, проф. Румяна Станчева, проф. Надежда Андреева и Драгомир Петров - ин мемориам, проф. Владимир Трендафилов и Кристина Димитрова, Мая Ценова и Азис Таш. Рецензенти на книгата, която излиза отново в изд. Парадигма, с подкрепата на програма „Помощ за книгата“ на Министерството на Културата, са д-р Сабина Павлова и д-р Митко Новков.

12 ОКТОМВРИ, СЪБОТА, ДОМ КАНЕТИ, УЛ. СЛАВЯНСКА 12

16 ч.

Откриване на изложбата на И. Парашкевова и Р. Михайлов – ОТВЪД СТЕНАТА И ОТВЪД ЦВЕТА

Модератор: Елена Великова

Ирена Парашкевова е родена през 1960 г. в гр. Русе. През 1983 г. завършва специалност „Живопис“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. От 1983 г. до днес участва в повече от 250 международни, национални и групови изложби, конкурси и пленери. Работи в техниките маслена живопис, акварел, рисунка, суха игла, висок печат, колаж и създаване на триизмерни обекти. Има самостоятелни изложби в Сливен, Русе, София, Севлиево. Член е на СБХ от 1991 г., а от 2000 г. – на Международната асоциация за изкуство ASROPA. Нейни картини са притежание на Националната художествена галерия, Софийската градска художествена галерия, регионални галерии и частни колекции в Англия, Белгия, Босна, България, Египет, Германия, Гърция, Италия, Испания, Израел, Индия, Канада, Литва, Македония, Малта, Мексико, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, САЩ, Сърбия, Франция, Хърватска, Чехия, Южна Корея, Япония и др.

Румен Михайлов е роден през 1969 г. в гр. Тутракан. През 1988г. завършва специалност „Графика“ във ССХУ „Дечко Узунов“, гр. Казанлък. От 1994г. до днес участва в повече от 200 международни, национални, регионални, групови и самостоятелни изложби, конкурси и симпозиуми. Работи предимно в графичните техники, суха игла и офорт, висок печат, а също – рисунка и колаж. Носител е на осем международни и регионални награди и дипломи за графика. През 1999 година участва в международен проект на ЮНЕСКО : „Изкуството на синергията“ (Смолян). Негови творби са притежание на регионални галерии, обществени и частни колекции и музеи в: Австрия, Англия, Белгия, България, Египет, Германия, Гърция, Израел, Италия, Испания, Канада, Литва, Македония, Мексико, Полша, Португалия, Румъния, САЩ, Сърбия, Турция, Франция, Хърватска, Чехия Южна Корея, Япония и др.

16:30 ч.

Цветанка Еленкова – „Седмият Жест II“

Модератор: Доц. д-р Мира Душкова

Цветанка Еленкова е поет, есеист и преводач. Автор е на шест стихосбирки, две книги с есета и множество преводи от английски, гръцки и македонски. Книгата ѝ *Седмият жест* има издания в Англия, Сърбия и Франция, а *Изкривяване* - в САЩ и Франция. Последната ѝ стихосбирка *Седмият жест II* (Версус, 2019) получава наградата „Дъбът на Пенчо“ за поетическо творчество. Еленкова е редактор на антологията *На края на света: съвременна поезия от България* за английското издателство Шиърсмън Буукс, а интересите ѝ са свързани, освен с поезията, с православие.

Тя е магистър по богословие, през 2013 г. издава книгата *Български фрески: празник на корена (Омофор)* с есета върху иконописта на български манастири от 16-17 в., а в момента работи над докторска дисертация върху мистическото богословие в творчеството на Св. Григорий Назиански. Била е редактор в литературни и културни издания в България и чужбина: „Ах, Мария“, „Европа 2001“, „Хелиос“. Канена е като гост на много международни фестивали, между които *Стружки вечери на поезията* в Македония, *Гласът на Средиземноморието* – Лодев, *Виленица-Словения*, *Поетека-Албания*, *Крауд Омнибус-Берлин*. Нейни са преводите на книги с поезия от Реймънд Карвър, Розалия де Кастро, Лоис Перейро, Мануел Ривас, Богомил Гюзел, Фиона Сампсън и др. Прежеждана е на петнадесет езика. Съуправител е на издателство „Смол Стейшънс Прес“ (www.smallstations.com).

Книгата „Седмият жест II“ получи една от важните награди за поетическо творчество – „Дъбът на Пенчо“ за 2019 г., присъждана от литературния критик проф. Светлозар Игов. Тя е своеобразно продължение на емблематичната „Седмият жест“, издадена през 2005 г. и отличена с множество положителни рецензии в България и в чужбина. Ето някои от тях: „Прекрасната чистота на мислите на авторката се съчетава с топлината на поднасянето им в създаването на една необикновена, възвисена стихосбирка.“ (Сара Краун, сп. „Поетри Ревю“, Лондон); „Кратките истории на Цветанка Еленкова са близки до поезията и до философията. Езиково са свършено изчистени, понякога приличат на пътепис в стихове.“ (Мича Вуичич, сп. „Йелоу Каб“, Белград); „Това е поезия от небесни видения, която намира божественото в баналното, а смъртта е поставена в самото сърце на съществуването.“ (Терсиом Едиссион, Франция).

17:30 ч.

Доротей Дикман – „Пътуване през Харц“

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Доротея Дикман е родена през 1957, следвала е немска филология и философия и работи като писател на свободна практика от 1992 г. Прекарва известно време в Кьолн, Хамбург, Рим, Енгадине, Тюбинген и Щутгарт. Живее във Фрайбург в Брайсгау. Освен работата с литература, тя работи като критик, есеист, учител и преводач от италиански и френски. Литературните ѝ публикации включват: "Die schwere und die leichte Liebe" (1996), "Belice im Männerland" (1998), "Damen & Herren" (2002), "Пътуване през Харц" (2008), "Termini" (2009), "Sommer in Dresden"(2017). Романът ѝ "Гуантанамо" (2004) е превеждан на множество чужди езици.

Новелата на Доротея Дикман „Пътуване през Харц“ представя търсене на миналото по следите на бащата. Новото нахлува в живота на героинята от две страни и с неоспорима власт: с Юри, новата любов, и със смъртта на бащата. Някой идва, някой си заминава, почти едновременно. И заедно с новия човек повествователката, аз-разказвачка, тръгва в търсене на бащата след неговата смърт. Тя иска да научи какъв е неговият произход, какво е неговото минало. Открива един червен бележник със записки на бащата и една пастелна рисунка от времето „преди 1933г.“ Новелата на Доротея Дикман загатва доколко миналото определя настоящето, а настоящето се отразява на фона на миналото.

18:30 ч.

Иван Станков – „Имена под снега“.

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Проф. Иван Станков е роден през 1956 г. в с. Гомотарци, Видински окръг. Завършва основно и средно образование в гр. Русе, а след това – специалността „Българска филология“ във Великотърновския университет. Професор по българска литература на XX век във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Автор е на девет литературоведски монографии върху творчеството на Асен Разцветников, Йордан Йовков, Димитър Талев, Васил Попов, Борис Христов и др. Преводач от румънски език на книги на Мирча Картареску, Дан Лунгу, Йоана Николае. Издателство „Фабер“ публикува белетристичните му книги „Спомени за вода. Dm“ (2014), „Улици и кораби. Gm“ (2017). Предстои да излезе „Имена под снега. A7“, която заедно с първите две образува разказовата трилогия „Спомени за вода“.

На ЛитФест 2019 ще представи третата си книга с едноименния разказ „Имена под снега“. Герой на разказа е музикант по туристическите кораби. При пътуването от Регенсбург за Русе с любители на Вагнеровата музика за фестивала „Мартенски музикални дни“ след преминаване на река Тимок заварва родната си България бяла и мъртва, превърната на ледник.

13 ОКТОМВРИ, НЕДЕЛЯ, ДОМ КАНЕТИ, УЛ. СЛАВЯНСКА 12

15 ч.

Маня Ристич – представяне на 11.9 „Всички тези Европи“ – антология за градове, разделени от стени под редакцията на Цвета Софрониева, литературно четене съпроводено от музикален перформънс

Модератор: Цвета Софрониева

Маня Ристич завършва музикалната академия в Белград през 2001 г., след това през 2004 г. получава наградата *PGDip Solo-Ensemble Recitalist* на Кралския музикален колеж, Лондон. Като класически солов и камерен музикант, както и като композитор и импровизационен музикант, Маня изнася представления в цяла Европа и САЩ, също така си сътрудничи с утвърдени диригенти и изпълнители, мултимедийни

артисти, визуални артисти, поети, театрални и филмови режисьори. Докато учи за бакалавър, Маня работи заедно с виолончелистката Ивана Граховач, с която създават експерименталния електро-акустичен дует *Eruption*, който донася със себе си иновативни подходи в инструменталното струнно изпълнение в цяла Югоизточна Европа.

След като завършва магистратура, Маня Ристич се фокусира върху съвременни изпълнения в областта на инструменталната електроакустика, звуковото изкуство, записи на терен, интердисциплинарни изследвания на звука (мнемотопия, мнемопоетика и специфична интервенция на място), експериментални радио изкуства. Маня Ристич е основател на асоциацията на мултимедийните художници „Аврополис“ (от 2004 г.), която под нейно ръководство разработва значителен брой културни събития, международни проекти, културни конференции и образователни модули в областта на сценичните и мултимедийните изкуства.

Маня Ристич работи и живее в Белград, Сърбия и остров Корчула, Хърватия.

16 ч.

Дарина Шнайдер – Презентация на „Тайно чекмедже“. Издателство „Елиас Канети“, 2019

Модератор: Доц. д-р Мира Душкова

Дарина Шнайдер е родена през 1980 г. в гр. Бон, Германия, произхожда от семейството на майка българка и баща германец. Завършва гимназия в Бон, следва фармация и след 6 години практика в тази област поема по нов път. Преквалифицира се на тонрежисьор и медиен продуцент, пътува из Централна Америка и Азия. Прописва стихове на немски на 32-годишна възраст и единствената ѝ за сега стихосбирка „SEHSUCHT“ („Жажда за поглед“) излиза от печат през 2017 г. в Andiamo Verlag, гр. Манхайм. Участие в: „Антология на български автори по света“, публикации във в-к „Словото днес“, „България Чикаго“ и др.

Издателят ѝ Клаус Сервене, познат на българския читател от сп. „Съвременник“, пише в послеслова си: „Дарина Шнайдер явно е прескочила всички стъпала на поетичното развитие и ни представя като първи творби зрели и завършени стихове“. Следват три години литературно затишие – поетесата става майка на две деца - сега те са на четири и на две години. След тримесечен престой в България през лятото на 2017 г. Дарина Шнайдер прописва и на български език.

„В трите цикъла на своя лирически водопад Дарина Шнайдер създава интуитивно минималистична поезия с обем: няколко думи, но прецизно подредени; графични щрихи, но всъщност цветни състояния на конфликтност и привличане, на любов и омерзение, на намиране и разделяне – толкова реални в крайностите на живота, колкото може да бъде вселената на всяка една модерна жена. Нейната страст има шифър „обезкостената ми душа“, а дългото пътуване на „разкъсаните сърца“ свършва „в ръба на пропастта“. (Анжела Димчева)

17 ч.

Аня Кампман – „Високо до където се издигат вълните“ роман и четене на избрани стихотворения

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Аня Кампман е немски поет и автор на художествена литература, живее в Лайпциг. Удостоена е с литературната награда „MDR- Literaturpreis“, както и с „Wolfgang-Weyrauch-Förderpreis“. За романа „High

as the waters rise" (2018), с който тя дебютира, получава наградата „Mara-Cassens“, също така наградата „Lessing-Förderpreis“. Получава наградата "Stadtschreiber of Bergen-Enkheim", тъй като според журито "High as the waters rise" освен като роман, може да се разглежда и като дълга поема. Творбата ѝ се появява и в *Akzente*, модерна поезия в превод *Poesia*, думи без граници. Първата ѝ стихосбирка е публикувана от издателство *Carl Hanser*, 2016.

На Литературния фестивал в Русе Кампман ще представи своя роман „High as the waters rise“ или „Високо до където се издигат вълните“ и също така ще чете за публиката в град Русе избрани стихотворения.

18 ч.

Георги Тенев – „Балкански ритуал“

Модератор: Цвета Софрониева

Георги Тенев е роден в София през 1969 година. Завършва Националната гимназия за древни езици и култури, следва в Софийския университет. През 1991 г. постъпва в НАТФИЗ. Избран е за Хердеров стипендиант от българския носител на Хердеровата награда Константин Илиев и продължава следването си във Виенския университет. Автор е на романите „Партиен дом“ (Награда за български роман на годината на фондация „ВИК“, 2007), „Кристо и свободната любов“, „Господин М. “, „Български рози“ и на сборниците с разкази „Жената на писателя“ и „Свещена светлина“ (отличен със стипендия за превод на Американския PEN център).

„Четенето на романа „Балкански ритуал“ е особено преживяване, спускане от загадка в загадка. На определени пластове човек мисли, че е намерил някакви отговори, а на следващия пласт вижда, че не е точно така. Влиза се от една уловка в друга уловка. Това, което дава една ведрост, е духът на истината. Има опит за очистване. ... Все се върви надолу и се разпластяват не само последните тридесет години, но и по-назад във времето. Има вечно възпроизвеждане на истории, които откриваме по тези земи. И затова ритуалът е балкански...“ (Тони Николов)

„Това е един полифоничен роман, който е не само многоперсонажен и многосюжетен, но и въвежда различни социални, професионални среди и представя хора с различна менталност. При това ги представя по един крайно разнообразен начин. Романът „Балкански ритуал“ е постмодерен, защото в него се прави опит да се премахне пропастта между масово и елитарно изкуство. Стремежа си чрез трилърната пикантност на творбата да привлече по-широк читател, Георги Тенев реализира и по отношение на персонажите и по отношение на отделните събития. Въпреки обяснението, че това е исторически трилър, „Балкански ритуал“ е един остро проблемен роман за съвременността.“ (проф. Светлозар Игов)

19 ч.

Никола Панетие – „Завръщането на границите“ – филм. Превод: Димитър Ангелов

Модератор: Проф. Пенка Ангелова

„**Завръщането на границите**“ разказва историята на един невероятен исторически обрат: старата желязна завеса, отделяща Изток от Запад, за която се смята, че е изчезнала завинаги с разширяването на Шенгенското пространство, се издига на целия континент, за да защитава Севера от Юг. От падането на стената до наши дни, приемайки последователните разширявания на Европейския съюз, филмът изследва събитийния живот на шест гранични жители, които преоткриват живота си в пространство без бариери, за да бъдат потопени отново в свят на барикади през лятото на 2015 г. В продукцията, съчетаваща

оригинални архиви, кадри, заснети през 2017 г., и иновативна употреба на картография, филмът представя поразително описание на възвръщането на границите от гледна точка на шестима гранични жители, изправени пред ограда от бодлива тел от страна на капризи на геополитиката.

Филм на Симон БРЮНЕЛ и Никола ПАНЕТИЕ.

Картография: Philippe REKACEWICZ

Копродукция на LADYBIRDS FILMS (FR) и ARTE FRANCE, продуцирана от H el ene BADINTER в сътрудничество avec с Labo-M

С участието на CNC (Франция) и подкрепата на PROCIREP, ANGOA (Франция), Фондация Robert Bosch, Literarisches Colloquium Berlin в рамките на програмата Grenzg anger (Германия) и австрийския канал ORF -  sterreichischer Rundfunk.

LE RETOUR DES FRONTIÈRES - DIE RÜCKKEHR DER GRENZEN

  LADYBIRDS FILMS - ARTE FRANCE - 2018

Никола Панетие е роден в Бордо (Франция), учи архитектура в *Ecole Nationale Supérieure d'Architecture et de Paysage* в Лил. Впоследствие той става стипендиант на DAAD в университета *Europa* във Франкфурт (Одер), където през 2007 г. е създаден първият му филмов проект „La frontière intérieure“ в сътрудничество със Симон Брюнел. Панетие работи като кинорежисьор на свободна практика, художествен ръководител и продуцент на музика в *Atelier Limo*, което той основава през 2008 г. със Симон Брюнел в Берлин.

Дуото е автор на няколко документални филма, сред които „The Detour“ (2011), „Завръщането на границите“ (копродукция на LADYBIRDS FILMS и ARTE FRANCE, 2018) и „J'aime ma lagune“ (2019) в сътрудничество с Гьоте - Институт Кот д'Ивоар. Двамата създатели на филми също така създават комуникационни видеоклипове за научноизследователски институции и европейски проекти, както и уеб документални филми и други формати, свързани с границите, като фотоизложбата „BY MY SIDE“, която е показана на Литературен колоквиум в Берлин през юли 2019 г. като част от фестивала *REWRITING THE MAP*.

14 ОКТОМВРИ, ПОНЕДЕЛНИК, ДОМ КАНЕТИ, УЛ. СЛАВЯНСКА 12

16 ч.

Светлозар Игов – „Жанрът на Елиас Канети“

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Проф. д. ф. н. Светлозар Игов е български учен, литературен критик и историк, есеист, поет, белетрист и преводач. Автор е на книги с монографични литературоведски изследвания, студии, статии, очерци. Роден е на 30 януари 1945 г. в с. Радуил, Софийско. Завършва славянска филология в Софийския държавен университет през 1966 г. Специализира славянски литератури в Белград и Загреб (1967-1968).

Преподавател е в СУ (1967-1969) и в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (от 1978). Редактор във в. „Литературен фронт“ (1969-1970), сп. „Съвременник“ (1972-1977), главен редактор на сп. „Език и литература“ (1994-2005). Работи в Института за изкуствознание при БАН (1976-1978). Научен и старши научен сътрудник (1978, 1988) в Института за литература при БАН. През 1978 г. защитава докторска дисертация на тема „Иво Андрич – творческо развитие и художествена структура“.

Носител е на литературните награди: „Иван Динков“ (2006), „Йордан Йовков“ (2010), Вазова награда (2012). На Литературния фестивал в Русе, авторът ще представи своя доклад „Жанрът на Елиас Канети“ - размисъл върху жанровата система на творчеството му с оглед на записките / фрагментите му.

17 ч.

Хосе Ф. А. Оливър – поеми и есета в превод на Димитър Ангелов.

Модератор: Цвета Софрониева

Хосе Ф. А. Оливър е роден през 1961г. в семейство на андалуски родители в Хаусах, малко градче в немската Шварцвалд, където живее и твори днес. Творбите му са награждавани с многобройни отличия, включително наградите: Adalbert von Chamisso Prize (1997), Kulturpreis des Landes Baden-Württemberg (2007), както и Basler Lyrikpreis (2015).

Творил е в много страни от Дрезден до Кайро, бил е гост-лектор в разнообразни институции, включително в Технологичния университет в Масачузетс и в Държавния университет в Монтана. В сътрудничество с Literaturhaus Stuttgart той създава семинари по творческо писане за студенти, за развитие на езикови умения и по-лесно усвояване на литературата в класната стая за деца и младежи. Тези негови занимания довеждат до публикуването на *Lyrisches Schreiben im Unterricht – Vom Wort in die Verdichtung* (Klett / Kallmeyer-Friedrich-Verlag, 2013). Оливър е куратор и съосновател на литературния фестивал „Hausacher Leselenz“.

18 ч.

Алцек Кубер – „Перипетии“

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Пеньо Христов Пенев, известен още и с артистичния си псевдоним Алцек Кубер, е български поет, роден 1946 г. в с. Садина, Поповско, България. През 1950 г. семейството му се преселва в гр. Русе, където той завършва средното си образование. През 1973 г. завършва висше образование във Философско-исторически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, специалност „Педагогика“ със специализация по логопедия и специализации по психология.

Започва работната си кариера в Драматичен театър „Сава Огнянов“- гр. Русе като сценичен работник. Последователно е бил редактор в сп. „Народна просвета“, сп. „Отворено образование“ в Министерството на образованието и науката, Главна редакция на педагогическите издания, както и в сп. „Училище“ към издателство „Булвест 2000“. Работи активно по специалността си в различни училища и образователни институти у нас и в чужбина. Награден е със значката „отличник“ на Министерството на образованието. Негови публикации могат да бъдат намерени в сп. „Народна просвета“, в „АБВ“, в „Учителско дело“, в „Тишина“.

На Литературния фестивал авторът ще представи своята неиздадена стихосбирка, озаглавена „Перипетии“. В нея той борави с колоритни образи от древногръцката и римската митология - богове, царе и царици, философи и творци артисти, както и с познати на българина образи от бита, подредени с традиционен хумор и философска мисъл.

19 ч.

Цвета Софрониева/Юлиана Сайска/Елена Димитрова - „Отблясъци в кладенеца. Многовселение 2“

Модератор: проф. Пенка Ангелова

„Отблясъци в кладенеца“ е интерактивна сценична версия по творби на Цвета Софрониева с участието на актрисите Юлиана Сайска и Елена Димитрова, музика на Елица Алексиева и дизайн на София Александра Ръочке по инсталации на авторката.

Това е втора среща на поет, театрали и публика в цикъла „Многовселение“ на Цвета Софрониева след „Три гласа, обгърнати от мъглата“ (Credobonum, София, май 2019) и преди „Антропо/с/цена“ (Lettretage, Берлин, окт.2019) и „Стръв, Страст и Власт в Terra Incognita. Театрален разказ с взривяване на езика“ през 2020. Образът измества реалността, животосъхраняващите условия ерозират, безразличието нараства успоредно с жаждата за медиалност на всичко, което се случва до степен на неутрализация на смисъла. „Многовселение“ на Софрониева търси естетиката на хиперперформативната ни епоха в пресечното пространство на поезията и познанието, на самотата и принадлежността, на любопитството към света и наратива за човека. Спектакълът се опира на текстовете на Цвета, които се занимават с актуалното състояние на света между хаоса от утопии и дистопии, останки от минало, хаотично настояще и множество неясни възможности за бъдеще.

Публиката ще бъде разположена в кръг, за да бъде конфрнтирана с възможностите на кръга за само- и взаимопомощ. Спектакълът размества пластове в натрупаните в кръга език и материя, преструктурира кръга в нови и изследва пресечните пространства на множеството кръгове.

Поетическата основа предоставя на публиката шанс за разширяване на собственото пространство чрез интензитет и непосредственост на образите, чрез превръщането на нетеатралното в театрално, чрез внасянето на органичност на жестовете, автентичност на емоцията, движение на тишината, телесност на ритъма, спомен за и огледало на креативността, композиция в и общуване с дъха. Като медиален израз за поезия спектакълът има и ролята на писателска арена, която да привлече поети, интересувачи се от актуални форми на границата на изкуствата и нови битувания на езика.

Цвета Софрониева е родена в София, обитавала е много места по света, живее в Берлин. Завършила е физика в Софийския университет, има докторат по научна и културна история, учила е при Йосиф Бродски. Наред с повече от 20 книги с поезия, проза и есета, творбите ѝ включват и театрални текстове, литературни инсталации и поетични преводи. Носител е на Аделберт фон Шамисо, ПЕН Америкън и Клиф Бекър – награди за поезия. Превеждана е на немски, английски, унгарски, френски, японски, фински, узбекски, руски, сръбски, нидерландски и други езици. Тази година в Лондон излезе стихосбирката ѝ заедно с Румяна Еберт „Отблясъци в кладенеца“, а „Многовселение“ (излиза в Бъфало през пролетта на 2020) е последната от поредицата ѝ поетически книги, започнала с „Чикаго блус“ през 1992.

Юлиана Сайска е артист, режисьор, хореограф и психодрама-терапевт. Тя е завършила актьорско майсторство в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ и продължава магистратура в НБУ, където е преподавател в Магистърската програма „Артистични психо-социални практики и психодрама“. Сред авторските ѝ спектакли са „Час преди полунощ (... Звучи като любов, а мирише на страх)“, получил Специалната награда на журито за цялостно представление на фестивала „Младите в театъра“, Ловеч и „Интервюта с душата“ от цикъла „Драматизирайки интимността“, в който Сайска събира опита си на артист и на психодрама-терапевт и изследва чувствата на вътрешната сцена на човека.

Елена Димитрова е актриса на свободна практика. Завършва НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ през 2007, специалност „Актьорско майсторство за драматичен театър“. Учи магистратура в СУ „Климент Охридски“,

„Изкуство и съвременност“. В периода 2007- 2019 участва в представления от репертоара на ТР „Сфумато“ и редица проекти от независимата сцена. От няколко години интересите ѝ са свързани с авторския театър, по-специално – „дивайзинг“ театър, физически пърформанс и форми на документалния театър.

Елица Алексиева завършва Държавно музикално училище „Добри Христов“ във Варна, продължава следването си в Музикална академия „П. Владигеров“, София, специалност „Цигулка“. Експериментира в областта на композицията в документални и анимационни филми, в независими музикални и театрални проекти, между които и „Интервюта с душата“ на Ю. Сайска. Предстои издаване на дебютен албум с авторска музика.

София Арександра Ръочке завършва гимназия в Берлин и Кеймбридж Риндж & Латин Скул в САЩ през 2012 г. и следва психология в Свободния университет в Берлин. Участва в младежки театрални постановки още като ученичка. През 2018 г. навлиза в областта на филмовия и телевизионен дизайн като практикантка в художествения отдел на немската филмова продукция „Вещицата и отоманът“ и веднага бива оценена и става асистент за дизайн и реквизити във филма „Алфонс Цитербак“, продуциран от „Х-Филми“ и в телевизионния сериал „Таторт -Местопрестъпление“. През 2019 г. е вече самостоятелен сценичен дизайнер на филмовия проект „Боя“ в Университета Конрад Волф в Бабелсберг, на криминалната серия „Полиция 110“ и в областта на рекламата. През 2018 г. и 2019 г. е сценограф на пиеси в Университета за музика и театър в Хамбург и в младежкия театър „Das durchgedrehte Drama“/ „Смахнатата драма“ в Берлин.

Елена Стумбова завършва Национално училище за изящни изкуства „Илия Петров“ в София, специалност „Живопис“ през 2008 г. и НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ през 2014 г. специалност „Сценичен и екранен дизайн“. Занимава се със сценография и костюми за театър, кино, телевизия, музикални клипове и реклами.

15 ОКТОМВРИ, ВТОРНИК, ДОМ КАНЕТИ, УЛ. СЛАВЯНСКА 12

16 ч.

Виктор Хорват – „Моят танк“ в превод на Светла Кьосева (съвместно с Унгарския институт в София)

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Виктор Хорват (1962, Печ) е унгарски писател, преводач на художествена литература. Завършва литература и езикознание в Университета „Янус Панониус“ в град Печ. Работи като журналист, преподавател, организатор на културни събития. От 2002 г. преподава „Теория на литературата“ и „История на формите“ в Университета в Печ, а от 2015 г. води курс по писане и превод на поезия и проза в Католическия университет „Петер Пазман“ и Реформатския университет „Гашпар Кароли“. Публикува разкази, преводи на средновековна поезия, романи и научни изследвания. Превежда от английски, немски и испански език. Първият му роман „През“ излиза през 2004 г. Най-голям литературен успех му донася публикуването през 2009 г. роман „Турско огледало“, за който получава Наградата за литература на Европейския съюз (2012), излязъл на български език през 2017 г. в превод на Светла Кьосева. Други негови книги са „Лешникотрошачката“ (роман, 2011), „Малкият колапс“ (роман, 2012), „Контрареволуция на стиха“ (методология, 2014), „Мьобион“ (роман, 2015), „Моят танк“ (роман, 2017) и др.

„**Моят танк**“ е исторически роман и разказва за събитията, свързани с нападението на Чехословакия през 1968 г. от войските на Варшавския договор. Главният герой взема участие в тях като преводач на Янош Кадар и неволно става свидетел и съучастник на ключови моменти: от навлизането на „братските армии“ в Чехословакия до срещите на комунистическите лидери. С присъщата му ирония Хорват и този път не

разочарова читателите си. Детската игра на танкове става истинска, но героите не могат да се освободят от инфантилността си и разиграните на живо решаващи моменти от европейската история се превръщат във фарс. „Моят танк“ е добре написана и важна книга, която се опитва по един игрив начин да надникне в механизмите на комунистическото управление. Отговорът, който дава, е много шеговит и много сериозен.

Светла Кьосева живее и работи в Будапеща. Завършва история и философия в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Главен редактор на двуезичното списание за култура и обществен живот „Хемус“, което излиза от 1991 г. в Унгария. Редактор е на радиопредаване на български език в Унгарското радио. Превежда съвременна унгарска поезия и проза. В неин превод в България са излезли над 200 публикации, повече от 30 самостоятелни книги. Те представят най-изтъкнатите фигури на съвременната унгарска проза – нобеловия лауреат Имре Кертес („Безсъдбовност“, „Кадиш за нероденото дете“), Петер Естерхази („Една жена“), Петер Надаш („Краят на един семеен роман“, „Направи ми жертвеник от пръст“), Ласло Краснахоркаи („Сатанинско танго“), Адам Бодор („Районът Синистра“), Ендре Кукорели („Долината на Феята“), Жужа Раковски („Сянката на змията“). Обръща се както към класиката: Михайл Бабич („Халифът-щърк“), Милан Фющ („Историята на жена ми“), така и към по-нови съвременни автори: Виктор Хорват, Едина Сворен, Габор Шейн, Ноеми Киш. Преводите ѝ са включени в антологии на унгарската поезия и проза. Публикува стихове в българския и унгарския печат. Стихосбирката ѝ „Водоравно и отвесно“ е издадена през 1996 година.

17 ч.

Елиас Хиршл - откъс от „Сто черни шевни машини“

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Елиас Хиршл е роден през 1994 г. във Виена. Автор, музикант и слам-поет. До ден днешен има пет публикувани книги, чиито заглавия са показателни за творчеството и богатството на фантазията му: „Единственият селски обитател с телефонна връзка“ (2015), „Приятелите ми убиха Адолф Хитлер и всичко, което ми донесоха, беше този въшлив тишърт“ (2016), „Сто черни шевни машини“ (2017), „Щастливи свободно падащи свине“ (2018), „В празното“ (2019). По един невъобразимо елегантен начин успява да абсорбира и пречупи през собствена призма богатата традиция на австрийската литература – от Хофманстал през Кафка до Витгенщайн. Творческите му международни турнета го водят на всички континенти. В Русе ще чете откъс от „Шевните машини“ в превод на проф. Пенка Ангелова.

18 ч.

Софи Райер - Веза-Роман

Модератор: проф. Пенка Ангелова

Четец: Ралица Константинова

Софи Райер следва германистика и композиция, Master of Arts за композиция и театър, докторат по пърформанс. Пише стихове, разкази, романи, създава театрални и музикални произведения: „Спящата“ (новела), „Дни на костенурката“ (роман). Автор на трансжанрови произведения като „Психозата на Снежанка“, „Бял шум“ – музикален театър за трима говорители и щрайх квартет. Произведенията ѝ се характеризират със социален и политически ангажимент срещу манипулативните стратегии на медии и

политици и за запазване на човешкото достойнство. Езикът ѝ е магически импулсивен и многопластов, а умението ѝ да не оставя читателя на спокойствие е неустоимо.

Многобройни литературни и музикални награди и стипендии. Преподава в университета в Грац. В Русе ще чете откъс от непубликувания си роман за Веза Канети, под работното заглавие „Веза-Роман“ в превод на проф. Пенка Ангелова.

19 ч.

Владимир Сабоурин – „Нова социална поезия“

Модератор: проф. Пенка Ангелова

„Нова социална поезия“ е името на скъсването със статуквото на корпоративното срастване между академия, пазар, спектакъл и литература. Без автономност спрямо тези сили няма заслужаващ името си авангард, като какъвто групата се самоопределя. Преди четири години, когато бе създадена, тя изглеждаше като *wishful thinking* или мимолетен кошмар в добре охранявания литературен периметър на комплекса от затворен тип „Мирен преход“. Нещо, което трябваше скоропостижно да се спомине пред лицето на непоклатимите реалности на държавата, пазара, академията, обществото на спектакъла и техните литературни съешавания. „Нова социална поезия“ отказа обаче да умре от естествената по тия земи смърт на асоциалната ентропия и демонстрира, че има живот за литературата извън олигархическите мрежи на контрол над литературното поле, има живот въпреки и срещу литературния „Мирен преход“.

Проф. д.ф.н. Владимир Сабоурин е пишещ на български литератор от френско-кубински произход: поет, филолог, историк на културата, литературен критик. Автор на „Манифест на новата социална поезия“ и основател на литературното движение „Нова социална поезия“.

Ваня Вълкова (София) е графичен и мултимедиен дизайнер и художник. Изявява се в областта на дигиталната графика, фотографията, new media art и съвременната скулптура. Пише поезия, художествена критика, есета. От 2017 е част от редколегия на сп. „Нова социална поезия“. Активно участва в изграждането на визуалния образ на списанието в онлайн и офлайн пространството.

ВЕЛИКО ТЪРНОВО:

16 ОКТОМВРИ, СРЯДА,

Елиас Хиршл и Софи Райер четат в рамките на 25-годишния юбилей на Австрийска библиотека – Велико Търново.

СОФИЯ:

16 ОКТОМВРИ, СРЯДА

Хосе А. Ф. Оливър чете в Гьоте-институт София.